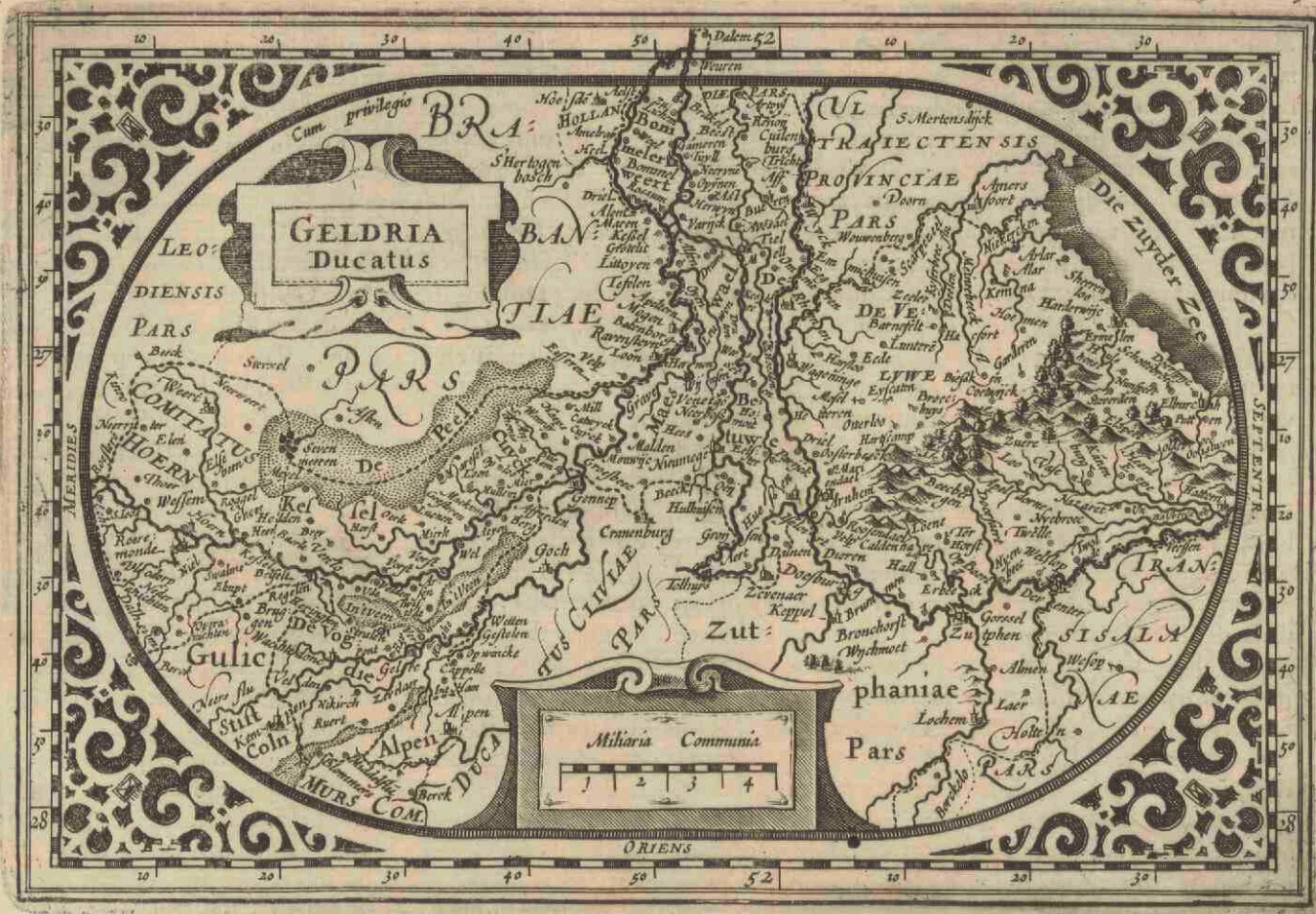

Geldria Ducatus

<https://hdl.handle.net/1874/430432>

Blowk
Div-48

Vrbes.

viginti, quarū præcipuæ *Noviomagum, Ruremunda, Zutphania & Arenacū*, quod nunc vocant *Arnhemum*. *Noviomagum* vel *Neomagum* (*Nyemeghen*) urbs est antiqua, sita ad sinistram *Vahalis* ripæ, cujus eo loco profundissimus est alveus: videtur *Batonis* quondam regia fuisse, certè *Batenburgum* Arcem vicinam habet, & intra urbem *Hessi Montem*, à *Filio* (ut opinio est) *Batonis Hesso* cognominatum. Urbs vero ipsa situ atque opere permunita est, prædives, rerumque omnium affluens: qua *Clivensem* ditionem propinquam respicit, in arduum collem asurgit, cum vetustissima Arce, *Juliano*, ut vulgo creditur, opere, a qua parte nemorosis Montibus & frequentibus fontium scatebris amœna regionis facies se aperit: diversa urbis ora in paludes depressior sedit, reliquum solum tumulo ferme perpetuo acclive est. *Ruremunda* ad ostium *Ruræ* amnis, qua se in *Mosam* exonerat, urbs est amœna, dives, potens, in veteribus *Menapiorum* sedibus. *Zutphania* ad dextram *Isalæ* ripam Comitatus titulo insignis est de qua postea. *Arenacum*, *Tacito*, quod posteri mutarunt in *Arnhemum*, ceu aquilæ domicilium: urbs est *Gelriæ* primaria & *Consilii Senatorii* sedes, copiosa, elegans & omnibus modis munitissima: ad *Rheni* Ostium dextrum sita. Sunt & minores urbes, *Hattem*, *Elburgum*, *Hardevicum*, *Wageninga* quæ *Vada Taciti*, *Tiela*, *Bomelium*, *Bronchorstum*, *Doesburgum*, *Doetecomium*, & aliæ complures. *Gelria* tribus celeberrimis fluviiis, *Rheno* nempe, *Mosa* & *Vahali* irrigatur. Præter hæc & alia quædam ignobiliora flumina eandem perluunt, ejusmodi sunt *Worm*, *Roer*, *Sualm*, *Isala vetus*, *Berckel*, *Niers*, *Regge*, *Aa* & *Vidrus*. Ad Septentrionem respicit Sinum *Maris* quem hodie *Zuyder-see*. velut *Australe* fretum, quod in *Meridiem* vergat, nuncupamus, ubi sicut *Hol-*

Flumi-
na.

Mare.

landia patente gremio accommodat se commercio Orbis. Terra plana ac humilis, montes rarissimi sunt, iidemque silvis saltribusque consiti. Quod ad Statum hujus Ducatus Politicum, is tria habet Membra, quæ sunt *Baroniæ*, *Nobiles* & *Vrbes*. *Baroniæ* sunt *Velavia*, (*de Veluwe*) *Batavia*, (*de Betuwe*) *Bommelweert*, *Tielerveert*. *Zutphaniæ* Comitatus sub quo sunt *Bronchorst* Comitatus, & *Herenbergensis*. Superior *Gelria* in qua sunt *Ruremunda* & *Gelder*. *Nobiles* sunt *Comites Bronchorst* & *Heerenberg*. *Domini Batenborch*, *Groesbeek*, *Montfort*, *Wel*, *Wachtendonck*, *Grol*, *Anholt*, *Keppel*, *Bredesfort*. *Buren*, Comitatus sui juris est in *Gelria*. *Civitates* xv primariæ *Neomagum* *Vice-Comitatus* & *Feudum Imperii*, *Civitas Libera* *Metropolis* totius Ducatus *Gelriæ* quæ habet sub se *Bataviam* (*de Betuwe*) *Superiorem* & *Inferiorem*, *Bommelweert*, *Tielerveert* & *Masvael*, *Territorium* inter *Vahalem* & *Mosam*. *Ruremunda* *Superioris Gelriæ* *Caput*, quæ habet sub se *Venlo*, *Gelder*, *Vagedie*, *Strale*, *VVachtendonck*, *Erckelens*, *Montfort*, *Echt*, *Nieustat*, *Kessel*, *Midler*, *Griekenbeke*. *Zutphania* cui sub sunt *Doufburgum* &c. *Arnhemum* sub quo sunt *Wagheninge*, *Hattem*, *Harderwyck*, *Elborch*, & tota *Velavia*. *Arnheimi* *Sedes Consilii Senatorii* & *Præsidis* totius *Gelriæ*, ad quos referuntur *judicia* xv dictarum *Civitatum*, sine ulteriore appellatione, ad has quoque eorum *Opidorum* & *Locorum* quæ ipsi subesse dictum est. *Status Ecclesiasticus* ejusmodi. *Gelria* *Episcopis* xv *subjecta* erat *Neomagum* cum suo *Territorio* *suberat* *Episcopo* *Colonensi*, *Ruremunda* cum suis *Leodensi*, *Zutphania* cum suis *Monasteriensi*, *Arnhemum* cum suis *Trajectensi*. *Incolæ* *bellicosi* ac *armis* *mirum* in *modum* *addicti* erant, paullo ante nostra tempora: *hodicum* *hanitatis* *studia* *majori* *industria* *sectantur*.

Montes,
Silva.